

ZOFIA SZÓSTAK

ur. 1922; Puławy

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne, ulica Lubelska, Żydzi, dzielnica żydowska, rodzina Buzonów, dzieciństwo, życie codzienne

Ulica Lubelska w przedwojennych Puławach

Narożnikowa [kamienica] to Rogożewskich dom, Rogożewska, starsza pani. Potem Pawłowscy, obydwaj Pawłowscy byli kelnerami. Dalej Buzony i Bajerowa, on był inżynierem jakimś budownictwa czy czegoś i w prezydium pracował. Też mieli dwoje dzieci, córka żyje nawet w Puławach, a syn gdzieś w Warszawie. I na tym się kończyło z polskich [rodzin], już tutaj nie było, tu już był sklepik przy sklepiku. [Proszę] sobie wyobrazić, taka ilość Żydów na takiej małej przestrzeni. Jeden przez drugiego plac przechodził.

U tych Żydów co jakiś czas były takie przejścia i tam za Bajerami właśnie [było], tylko tam już trochę większe przejście, tam już samochód dojeżdżał ciężarowy i wszystko. Może dlatego, że ten Bajer planował tu te domy, to wszystko planował też, on tam pracował. Tam jeszcze to takie było większe przejście, że mógł samochód przejechać, bo tam było całe osiedle, było trochę Polaków, trochę Żydów i ta bóżnica była i oni tędy właśnie szli do tej bóżnicy, tam takie było troszeczkę większe, a tu wszędzie to nawet o takie jak stół, nawet nie jak stół, tu wszędzie takie były przejścia porobione, [tam było] tylu właścicieli, to [można] sobie wyobrazić, jakie tu było zagęszczenie, okropne zagęszczenie było. Te wszystkie uliczki nie miały [nazw], aby Piaskowa, bo to nie były uliczki, tylko takie przejścia. Tak samo jak się kończył rynek, to tam na Piaski już nie szła taka ulica, żeby mógł samochód przejechać, tylko takie przejścia były. Pełno ludzi, każdy dał ze swojej posesji jakieś pół metra i takie przejścia porobili, żeby mogli chodzić do tych wszystkich domów.

W głębi były takie uliczki i dom przy domu stał. Tam jeszcze mieszkał taki biedny szewc Kurowski, przy synagodze mieszkał, takie jakieś miał chore nogi, jak pamiętam, Polak. A [tak] tam wszystko Żydzi mieszkali, tam więcej nie było Polaków, aby jeden ten Kurowski. Też taką chałupinkę może miał ze sześć metrów na sześć, takie coś parterowe. Bo tu od ulicy do mostu to były kamienice takie albo parterowe, albo piętrowe, ale przy ulicy, a tam dalej to już były takie ciupy. Dlatego też oni

mówili: wasze ulice, a nasze kamienice, bo rzeczywiście, cała Lubelska to prawie [żydowska była], ten początek, Buzony i Bajer, te trzy rodziny, a to wszystko Żydzi mieli, przy Lubelskiej bardzo dużo było.

Z Buzonamiśmy razem chodzili, wielka przyjaźń, wielka przyjaźń. Ale wszystko nie żyje – i rodzice, i one, te siostry, aby jeden Jurek Buzon, brat ich został. Jak była wojna, tam przy moście się wojsko kręciło, to wszystko u nas nocowało tutaj, u nas byli, myśmy się bardzo przyjaźnili z nimi. Buzon jakiś czas był w Ameryce i potem przyjechał do Polski, wybudował dom i był fryzjerem, miał zakład fryzjerski, z Polaków to chyba on jeden był, Żydzi mieli. Ojciec i bracia chodzili, ja tam dwa razy dziennie byłam, bo tam moja koleżanka [mieszkała], albo ona u mnie, albo ja u niej, dwa razy dziennie tam byłam, tam ciągleśmy u niej siedzieli. Ja się tam tak czułam jak u siebie w domu i ona też [u mnie]. Rodzice bardzo przyjaźnie żyli z moimi iśmy się bardzo przyjaźnili, miała starszą siostrę, a Jurek był średni.

Przy Bristolu była restauracja przed wojną Weppy. Mizera miał [też], to tutaj Piaskowa i taka jest księgarnia tutaj, pierwszy [budynek] to jest księgarnia, brama i już Mizerów [lokal]. Tam mają swój dom, jeszcze jest, siostry są gdzieś poza Puławami, aby Mietek jest Mizera. To znamy, przyjaźnimy się z nim.

Data i miejsce nagrania	2004-03-29, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"